

Vastine Vaasan hallinto-oikeudelle Vantaan Energia Oy:n jätteenpolttolaitoksen Etelä-Suomen aluehallintoviraston päätöksestä Nro 14/2014/1 tehtyihin valituksiin / SSK

HA/2711/11.01.01.09/2009

SSK/SJU

Etelä-Suomen aluehallintovirasto pyytää vastinetta Kimmo Heikkisen ym., Ulf William Thuringen ym., sekä Vantaan omakotiyhdistyksen keskusjärjestö ry:n jättämiin valituksiin Vaasan hallinto-oikeudelle koskien Etelä-Suomen aluehallintoviraston päätöstä Nro 14/2014/1 Vantaan Energian jätteenpolttolaitoksen lupamääräystä 4 (luettelo poltettavaksi sallituista jätteistä). Vastine on pyydetty 16.4.2014 mennessä. Vastineen antamiselle on saatu lisäaikaa 24.4.2014 saakka.

KH ja 6 muuta allekirjoittajaa vaativat kumottavaksi Etelä-Suomen aluehallintoviraston (jäljempänä ESAVI) 28.1.2014 tekemää päätöstä 14/2014/1 koskien Vantaan Energia Oy:n jätevoimalan ympäristöluvan lupamääräystä 4. Perusteluissa viitataan aiemmin lausuttuun ja todetaan, että lupaviranomainen on päätöksessään jättänyt täysin huomioimatta sen huolen mikä Korkeimmalla hallinto-oikeudella (jäljempänä KHO) oli sen suhteen, että laitoksessa poltettava materiaali on suurelta osaltaan muuta kuin perusyhdyksuntalajiteltua jätettä. Lisäksi myönnetyn ympäristöluvan osalta lausutaan seuraavaa:

1. Korkeimman hallinto-oikeuden päätöstä (17.1.2013 taltio 229) ei ole käsitelty Etelä-Suomen aluehallintovirastossa KHO:n edellyttämällä tavalla, koska jäteluokittelu on tehty vain hieman yksilöidymmin kuin aiemmin eikä täydennys siten täytä lainsäädännön vaatimuksia, mm. jätejakeiden erittely ei ole riittävä. Päätöksen liitteessä 1 olevien ongelmajätteiksi katsottavien jätejakeiden määräksi tulee rajata 5 % koko laitoksen poltettavasta jätemäärästä, lisäksi ympäristöluvasta puuttuvat määräykset ongelmajäte-erien erilliskäsittelystä.
2. Vesilain mukaiset selvitykset ja vesilain mukainen lupa vesien johtamiseen alueen vesistöihin on haettava.
3. Sairaalajätteiden, teollisuuden jalostusjätteiden, jätteenkäsittelyn jätteiden, sivutuoteasetuksen 1-3 luokan jätteiden ja erikoisjäte-erien polttamista ei tule sallia laitoksella. Näiden jätteiden yhteenlaskettu osuus vastaa noin puolta laitoksen jätemäärästä. Lupaehdoista on minimissään tarkastettava näiden poikkeavien jätteiden osalta ja rajattava yhteenlaskettu osuus 5 % laitoksen kokonaisjätemäärästä, lisäksi puujätteen osalta on erikseen mainittava, että se ei saa sisältää ns. painekyllästettyä puuta.
4. Poltettavien jätejakeiden erikoisjäte-erien yhteenlaskettu määrä ei saa ylittää 15 % laitoksen jätemäärästä, joka on edelleen huomattava määrä ja on perusteltua pohtia, onko rajauksella kyse KHO:n edellyttämistä satunnaisista eristä. Jäte-eristä olisi tullut esittää tiedot eri jätejakeiden koostumuksesta ja erityisesti niiden haitta-aineista. Lisäksi vaaditaan, että minimissään kielletään valituksessa 23 erikseen mainitun jätejakeen poltto, sivutuoteasetuksen 2 luokan jätteiden poltto ja erikoisjäte-erien poltto ilman yksilöityä erittelyä jätteen sisällöstä.
5. Ongelmajätteiden käsittelyn hyväksyminen laitoksella edellyttää, että asia huomioidaan lupaehdoissa. Lupaehdoista tulee tarkentaa ainakin seuraavilta osin:
 - koko laitosalue on asfaltoitava ja vedet johdettava yleiseen viemäriverkkoon,
 - tarkemmat määräykset eri jätejakeiden erottelusta,
 - jäte-erien sekoittamiskielto ja vaatimukset omista käsittelylinjoista,
 - polttolämpötilan nosto ongelmajätteitä poltettaessa 1100 °C,
 - puuston vauriotilanteen seuranta 5 vuoden välein biologisin tutkimuksin, ilmanlaadun tutkimuksin selvitettävä vuosittain kasvihuonekaasupäästöt, raskasmetallinen esiintyminen luonnossa ja bioindikaattoritutkimus,
 - eläinperäisen jätteen vastaanotto pumppaamalla erilliseen +3...+5 °C pyörivällä sekoittimella varustettuun säiliöön sekä muun lainsäädännön vaatimusten huomioiminen koskien mm. kuljetuserien luokittelua, tunnistamerkintöjä, kirjanpitoa, yleisiä hygieniavaatimuksia ja lopputuotteen käsittelyä,
 - sairaalajätteen vastaanotolle oma erillinen linjasto ja sekoittamiskielto muuhun jätteeseen,
 - hajupaneelin järjestäminen, johon on oltava edustus lähinnä sijaitsevalta asutukselta,

- haittaeläimien seuranta- ja tarkkailuohjelman toteuttaminen sekä
 - jatkuvatoiminen ympärivuotinen dioksiinin ja furaanin mittaus.
6. Savukaasujen puhdistuksen kuvaus on liian yleistävä ja ylimalkainen eikä huomioi miten eri jätejakeet vaikuttavat haitta-aineiden päästötasoihin. Lupahakemus on palautettava tältä osin AVI:iin ja Vantaan Energiaa tarkentamaan lupahakemusta.
 7. Yli 50 % polttomahdollisuus erikoisjäte-erille tulee huomioida päästöraja-arvojen ja seurantavelvoitteen sisällyttämisenä ympäristölupaun. Ympäristölupaun on lisättävä lähiasutuksen kaivojen tarkkailu, raskasmetallilaskeumien seuranta vähintään 3 vuoden välein, pysyvän ilmanlaadun mittausaseman sijoittaminen laskeuma-alueelle ja hajupaneelin perustaminen.
 8. Alumiinin tarkkailuvelvoite tulee lisätä, mikäli jatkuva tarkkailuvelvoite ei ole perusteltu, tulee tarkkailu tehdä kertaluonteisesti kerran vuodessa kolmena ensimmäisenä toimintavuotena. Alumiinin myrkylliset vaikutukset korostuvat erityisesti happamissa vesissä, joiksi alueen vedet ovat aiemman murskaustoiminnan seurauksena muuttuneet.
 9. Raskasmetalleja sisältäviä jätejakeita saattaa päätyä polttoon, mutta määrää ei ole arvioitu luotettavasti. Raskasmetallien päästötarkkailuvelvoite varmistaa lupaehtojen täyttymisen, ja tulee sisällyttää lupaan. Erityisesti kromin (Cr) osalta tulee selvittää kuudenarvoisen kromin (Cr VI) osuus, koska Cr VI:n pitoisuuksissa jo mikrogrammat litrassa ovat ympäristölle vaarallisia. Kadmiumin osalta tarkkailuvelvoitetta on tarkennettava, koska päästörajat eivät ole vesipuitedirektiivin mukaisia.
 10. Jätteenpolttolaitoksessa ei tule sallia kierrätettävien jätteiden polttoa, koska ympäristölupa on tällöin ristiriidassa jätteiden kierrätystavoitteiden kanssa. Biojätteen osalta todetaan, että ympäristöluvalla mahdollistetaan kierrätystoiminnan pienentäminen.
 11. YVA-selostuksessa ei ole arvioitu yli 50 % osuutta ns. erikoisjäte-erien polton vaikutuksia, ja YVA-selostusta on täydennettävä tältä osin. Mikäli vaadittua kokonaismäärän rajausta ei tehdä ympäristölupaun, on laitokselle tehtävä uusi YVA-selvitys.
 12. Mikäli listan 2 mukaisia jätteitä saa laitoksella polttaa, tulee lupaehtoa tarkentaa siten, että jäte-erien täytyy olla Suomesta peräisin.
 13. Lupaehtoihin kirjoitettu ilmoitusvelvollisuus erikoisjäte-eristä ei ole riittävä, vaan lisäksi täytyy asettaa jo aiemmin mainittu 15 % raja kokonaisjättemäärästä.
 14. Vaatimus listan 2 jätejakeiden polttamisen käsittelemistä erillisenä kysymyksenä hallinto-oikeudessa muutoksenhausta huolimatta sekä luvan kumoamista.
 15. Mikäli ongelmajätteiden poltto sallitaan, laitoksen yleisvaarallisuus kasvaa ja sitä myöten ympäristöriskin toteutumisen todennäköisyys, tulee vakuus korottaa 800 000 euroon.

Ulf William Thuringin oikeudenomistajien valituksessa vaaditaan päätöksen muuttamista siten, että jätevoimalan ympäristöluvan jätteenpolttoa koskevaan lupamääräykseen nro 4 sisällytetään riittävät määräykset koko polttoainepohjan laadun ja koostumuksen säännölliselle tarkkailulle ja sen varmistamiseksi, että jätejakeet eivät sisällä haitallisia aineita YSL 42 §:ssä säädetyn vastaisesti. Lisäksi vaaditaan Vantaan Energia Oy:tä korvaamaan muutoksenhausta aiheutuvat oikeudenkäyntikulut HLLK 74 §:n nojalla täysimääräisesti laillisine korkoineen vastaselitysvaiheessa esitettävän laskun mukaisesti.

Perusteluissa käydään läpi asian taustaa ja todetaan, että mm. KHO asiaa käsitellessään palautti hakemuksen uudelleen käsiteltäväksi sen takia, että jopa puolet jättemäärästä on sellaista, jonka joukossa voi olla ongelmajätteitä. Lupahakemuksen täydentämisestä todetaan, että valituksen tekijä kiinnitti jo muistutuksessaan huomiota siihen, että jätteenpolttolainepohjaa on laajennettu YVA-selostuksessa esitetystä. Tämän takia on oleellista, että alkuperäisestä poikkeavaa polttoainekonseptia ja samalla mahdollisesti lisääntyviä tai haitallisemmaksi koettuja päästöjä ei hyväksytä, vaikka päästöt jäisivät jätteenpolttolaitokselle hyväksytyjen raja-arvojen alapuolelle. Lupamääräyksessä 4 tulee hyväksyä vain syntypaikkalajiteltu yhdyskuntajäte ja siihen rinnastettava syntypaikkalajiteltu sekajäte, eikä ongelmajätteiden polttoa tule sallia. Valittaja katsoo, että päätöksessä ei riittävän perustellusti esitetä, miten toiminnanharjoittaja varmistaa, etteivät poltettavaksi hyväksytyt jakeet sisällä vaarallisia aineita eikä selvityksiä jätteen laadun ja määrän osalta voida edelleenkaan pitää riittävinä. Lisäksi kiinnitetään huomiota siihen, että tarkkailu koskee jäte-eriä eikä koko polttoainepohjan laadun ja koostumuksen tarkkailua. Teknisen kehityksen myötä jätteiksi muuntuvien materiaalien ja tuotteiden koostumuksen muutoksia ei myöskään ole huomioitu. Polttoainepohjan uudelleen analysointi on vaadittava tehtäväksi viimeistään lupamääräysten tarkastamisen yhteydessä.

Oikeudenkäyntikulujen korvaamisen perusteluna on päätöksen virheellisyys.

Vantaan omakotiyhdistysten keskusjärjestö ry:n valituksessa vaaditaan päätöksen täytäntöönpanokieltoa YSL 101 a §:n perusteella ja valituksenalaisen päätöksen kumoamista sekä lupamääräyksen 4 muuttamista ja lupamääräyksien 4 A, 4 B, 4 C, 4 D, 4 E ja 4 F lisäämistä.

Lupamääräys 4 tulee muuttaa muotoon: ”Jätevoimalassa saa polttaa vain syntypaikkalajiteltua yhdyskuntajätettä yhteensä enintään 340 000 t/a. Jätevoimalassa ei saa polttaa erilliskerättyjä vaarallisia jätteitä (ongelmajätteitä) eikä materiaali kierrätykseen tai uusiokäyttöön kerättyjä jätteitä. Paineekyllästetyn puun polttaminen sellaisenaan, murskattuna tai sekoitettuna muihin jätteisiin on kielletty. Päätöksen 14/2014/1 liitteessä 1 olevien jätteiden poltto on kielletty.”

Perusteluissa todetaan, että ympäristönsuojelulain ja jätelain vaatimuksia ei ole noudatettu. Hyödynnettäväksi aiotun jätteen laadun ja määrän selvitys on puutteellinen ja että jäte-erät ovat erilliskerättyjä jätteitä jotka sisältävät ongelmajätteitä. KHO:n päätöstä (17.1.2013 taltio 229) ei ole täydennetty riittävällä tavalla, mm. jätteen fysikaalisia, kemiallisia tai toksisia ominaisuuksia ei ole käsitelty ollenkaan.

Lisättävässä määräyksessä 4 A vaaditaan polttolämpötilan nostamista 1100 °C vähintään kahden sekunnin ajaksi. Perusteluna lämpötilan nostovaatimukselle on poltettavan jätteen koostumuksen ja ominaisuuksien muuttuminen oleellisesti alkuperäisestä suunnitelmasta. Lisäksi perusteluissa vaaditaan otettavaksi lakisääteinen ja vapaaehtoinen ympäristövahinkovakuutus, 100 milj.

Lisättävässä määräyksessä 4B vaaditaan dioksiininen ja furaanien päästöjen seuraamista jatkuvatoimisella näytteenottojärjestelmällä ja analysointilaitteistolla kaikilta polttolinjoilta. Perustelussa todetaan, että jätteenpolttolaitosta muutetaan ongelmajätteiden polttolaitokseksi ja jatkuva seuranta on välttämätöntä pihalla leikkivien lasten terveyden turvaamiseksi.

Lisättävässä määräyksessä 4 C vaaditaan jätevoimalan päästöjen vaikutuksia ympäristöön tarkkailtavaksi bioindikaattoriseurannalla ja jätevoimalan vaikutusalueelle sijoitetulla ilmanlaadun mittausasemalla. Bioindikaattoriseuranta tulee tehdä myös pieneläimistä. Lisäksi on luotava hajuhaittojen seurantarjestelmä. Perusteluissa todetaan, että toiminnasta aiheutuu ilmaan pienhiukkasia, raskasmetalleja ja orgaanisia klooriyhdisteitä, joilla on tiedeyhteisön mukaan vaikutuksia ihmisten terveyteen, erityisesti vaarassa ovat pihalla leikkivät lapset. Lisäksi todetaan, että 3,5 km:n säteellä asuu noin 50 000 henkeä ja vaikutusalueella yli 100 000 ihmistä. Hajujen osalta todetaan, että jätejakeiden vastaanotto ja varastointi voi aiheuttaa hajuhaittaa.

Lisättävässä määräyksessä 4 D vaaditaan reaaliaikaista raportointi jätevoimalan internetsivuilla lupamääräysten 28, 29, 30, 31, 32, 35, 37 ja 40 osalta. Perusteluina ympäristönsuojelulaki 5 § ja ympäristönsuojeluasetus 9 §.

Lisättävässä määräyksessä 4 E vaaditaan erikoisjäte-eristä ilmoittamista ELY-keskukselle viimeistään 2 viikkoa ennen polttoa ja samojen tietojen julkistamista jätevoimalan internetsivuilla. Julkistettavien tietojen tulee sisältää mm. jätteen fysikaaliset ominaisuudet ja kemiallinen koostumus ja kauppanimi sekä toksiset ominaisuudet jätejake kohtaisesti. Perusteluina ympäristönsuojelulaki 5 §, ympäristönsuojeluasetus 9 § ja asetus jätteen polttamisesta 151/2013.

Lisättävässä määräyksessä 4 F vaaditaan vapaaehtoisen ympäristövahinkovakuutuksen ottamista, joka käsittää seuraavat vahingot

- peruuttamattomat ympäristöhaittojen vaikutukset
- lyhytaikaisten ympäristöhaittojen vaikutukset
- pitkäaikaiset suorat vaikutukset
- pitkäaikaiset välilliset vaikutukset
- onnettomuuden vaikutukset ympäristön asukkaisiin.

Vakuutusmäärän tulee olla vähintään 10 milj. euroa ja se on tarkistettava vuosittain rakennusindeksin muutoksen mukaisesti. Perusteluissa todetaan, että jätejakeiden koostumus ja ominaisuudet ovat muuttuneet oleellisesti suunnitellusta, jolloin riskit ympäristöhaitoista asukkaille ja luonnolle kasvavat dramaattisesti. Jätevoimala ei sovellu Vantaan Energian kaavailemaan polttoon.

Täytöntöönpanokieltovaatimuksen perusteluissa todetaan, että kyse ei ole toiminnan jatkamisesta vaan uudesta toiminnasta, johon ei ole lainvoimaista ympäristölupaa. Kyseessä on oleellinen muutos laitoksen toiminnassa sekä jätejakeiden koostumuksessa ja ominaisuuksissa, jotka vaikuttavat polttolämpötilaan ja päästöjen laatuun. Asiaa ei ole myöskään käsitelty KHO:n edellyttämällä tavalla.

Valituksen liitteenä on Jari Natusen lausunto koskien ilman epäpuhtauksien taustaa ja pitoisuuksien seuranta, jätteiden hyötykäyttöä, sammalten seuranta ja laskeuman pohjavesivaikutuksia. Lisäksi lausunnossa huomioidaan kemikaalien käyttö ja varastointi, beryllium, kromi VI, asbesti ja reagenssien epäpuhtaudet.

Ympäristölautakunta 16.4.2014 § 12

ympäristöjohtajan esitys:

Ympäristölautakunta, joka toimii kunnan ympäristö- ja terveydensuojeluviranomaisena, päättää antaa seuraavan vastineen Etelä-Suomen aluehallintoviraston päätöksestä 28.1.2014 nro 14/2014/1 tehtyihin valituksiin (ESAVI/28/04.08/2013):

Aluksi ympäristölautakunta toteaa, että suurin osa esitetyistä valituksista ei liity valituksenalaisena olevaan päätökseen, vaan jätevoimalalle aiemmin myönnettyyn jo lainvoimaiseen ympäristölupaan (UUS -2009-Y-207-111, 30.12.2009 No YS 1696). Laitoksen tekniseen toteutukseen, käyttöön, tarkkailuun ja päästöihin kuuluvat vaatimukset sekä vesilain mukaiset asiat ja YVA-arviointi eivät kuulu valituksenalaiseen päätökseen, joten ne tulee jättää tutkimatta.

KH:n ja 6 muun allekirjoittajan valituksesta ympäristölautakunta toteaa, että vaarallisten jätteiden (ongelmajätteiden) poltto ei ole valituksenalaisen lupapäätöksen mukaan sallittua jätteenpolttolaitoksella. Luettelossa poltettavaksi sallituissa jätteissä, valituksenalaisen päätöksen liitteessä 1, on mukana vain sellaisia jätteitä, jotka soveltuvat käsiteltäväksi polttamalla ko. laitoksessa. Lisäksi päätöksen mukaan laitoksella ei saa polttaa erilliskerättyä materiaali-kierrätykseen ja uusiokäyttöön kerättyjä jätteitä.

Näin ollen ei voida katsoa, että valituksessa mainitut syntypaikalla lajitellut jäte-erät sisältävät polttoon kelpaamatonta jätettä. Vaarallisten jätteiden määrälle ei ole siten tarvetta asettaa 5 % raja-arvoa eikä erikseen mainituille jäte-erille esitettyjä 5 %:n tai 15 %:n raja-arvoa. Kotitalouksista kerättävän jätteen joukossa voi olla vaarallista jätettä, eikä käytännössä ole mahdollista kotitalouskohtaisesti estää tällaisen jätteen päätymistä sekajätteen joukkoon. Vain jätteiden tuottajien valistuneisuus ja vastuullisuus vähentää vaarallisen jätteen joutumisen sekajätteen joukkoon. Paineekyllästetty puu on vaarallista jätettä, jonka poltto on laitoksella kielletty. Päätöksessä ei ole tarpeen erikseen yksilöidä yksittäisiä vaarallisia jätteitä.

Näiltä osin KH:n ja 6 muun allekirjoittajan valitus tulee hylätä.

Ulf William Thuringin oikeudenomistajien valitukseen ympäristölautakunta toteaa, että valituksenalainen päätös ei käsittele laitoksen jätteiden laadun ja koostumuksen tarkkailua, vaan asiasta on määrätty lainvoimaisessa ympäristöluvassa ja tarkkailu on esitetty tarkemmin tarkkailusuunnitelmassa. Valitus tulee jättää tutkimatta. Vaatimus oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta tulee hylätä, koska päätös ei ole virheellinen. Ympäristölautakunta yhtyy valittajan huoleen jätteiden koostumuksen muutokseen tekniikan kehittyessä ja muutoksen vaikutukseen päästöihin. Ympäristölautakunta toteaa, että polttoainepohjan arviointi tulee toteuttaa uudemman kerran viimeistään luvan tarkastamisen yhteydessä.

Vantaan omakotiyhdistyksen keskusjärjestö ry:n vaatimus määräyksen 4 muuttamisesta tulee hylätä. Esitetyn määräyksen mukaan laitoksella ei saa polttaa jätteitä ollenkaan, koska liitteessä 1 on mm. mainittu asumisessa syntyvät jätteet, joita laitoksella on pääasiassa tarkoitus polttaa. Paineekyllästetyn puun mainitseminen erikseen yksittäisenä vaarallisena jätteenä on tarpeetonta, koska vaarallisten jätteiden poltto on kokonaisuudessaan kielletty. Lisättäväksi esitetty määräykset 4 A - 4 E käsittelevät laitoksen toimintaa, päästöjen tarkkailua ja raportointia, jotka eivät kuulu valituksenalaiseen päätökseen. Valitus tulee näiltä osin jättää tutkimatta.

Päätös:

Päätettiin antaa ympäristöjohtajan esityksen mukainen vastine Etelä-Suomen aluehallintoviraston päätöksestä 28.1.2014 nro 14/2014/1 tehtyihin valituksiin (ESAVI/28/04.08/2013).

Vantaa

Tämä pykälä tarkastettiin heti.

Täytäntöönpano: ote ymparistoluvat.etela[at]avi.fi tai Etelä-Suomen aluehallintovirasto, PL 100, 00521 Helsinki

Muutoksenhakuohje: Muutoksenhakuohje 10.2

Lisätiedot:

Saara Juopperi, puh. 09 8392 4193, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi